

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND

rotel 5

DOM
2014-06-11
Umeå

Mål nr
B 362-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Gällivare tingsrätts dom den 16 april 2014 i mål nr B 134-14, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (anslutningsvis) och motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Magnus Nilsson
Åklagarkammaren i Luleå, lokal åklagare i Gällivare

Motpart (Målsägande)

Sekretess A, se partsbilaga
Sekretess

Ombud och målsägandebiträde: Advokaten Magnus Mühler
Box 174
982 22 Gällivare

Klagande och motpart (Tilltalad)

DERCIO Luis Guerreiro, 850702-4258
Medborgare i Mocambique
Frihetsberövande: Häktad
Vävaregatan 8
261 37 Landskrona

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Leif Gustafsson
Box 22
981 21 Kiruna

SAKEN

Våldtäkt m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Se sidan 2.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom, utom såvitt avser del av åtalspunkten 2. Det anmärks att hovrätten, i stället för det av tingsrätten åberopade lagrummet, 26 kap. 3 § brottsbalken, åberopar 29 kap. 4 § brottsbalken.
 2. Hovrätten fastställer tingsrättens beslut om sekretess.
 3. Hovrätten förordnar att sekretessen enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta gälla för dels uppgifter som förebringats inom stängda dörrar som kan röja målsägandens (Sekretess A:s) och hennes systems (Sekretess B:s) identiteter, dels målsägandens (Sekretess A:s) personuppgifter i partsbilaga till denna dom.
 4. Dercio Guerreiro ska stanna kvar i häkte till dess att fängelsestraffet kan verkställas mot honom.
 5. Leif Gustafsson får ersättning av allmänna medel med 56 038 kr. Av beloppet avser 19 969 kr arbete, 11 154 kr tidspillan, 13 707 kr utlägg och 11 208 kr mervärdesskatt.
 6. Magnus Müchler får ersättning av allmänna medel med 34 388 kr. Av beloppet avser 14 929 kr arbete, 10 260 kr tidspillan, 2 321 kr utlägg och 6 878 kr mervärdesskatt.
 7. Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska staten svara för.
-

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Dercio Guerreiro har i första hand yrkat att hovrätten ogillar all mot honom förd talan. Han har i andra hand yrkat att gärningen under åtalspunkten 2 inte ska bedömas som våldtäkt eller i vart fall att brottet ska bedömas som mindre grovt. Han har under alla förhållanden yrkat att hovrätten väsentligen nedsätter fängelsestraffets längd och utdömt skadestånd samt att hovrätten inte förverkar villkorligt medgiven frihet.

Åklagaren och målsäganden har motsatt sig Dercio Guerreiros ändringsyrkanden.

Åklagaren har, anslutningsvis, yrkat straffskärpning.

Dercio Guerreiro har motsatt sig åklagarens ändringyrkande.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av samma skriftliga bevisning som tingsrätten. Utöver denna har åklagaren i hovrätten även åberopat journalanteckningar, rättsintyg och åtgärdskalender över spårsäkring och provtagning av misstänkt, en rättskemisk undersökning samt en promemoria. Dercio Guerreiro har i hovrätten åberopat tidrapporter m.m. samt en telefonlogg. Hovrätten har vidare tagit del av ljud- och bildupptagningar av förhören från tingsrätten med målsäganden och Dercio Guerreiro samt vittnena Erika Fjellborg, Joel Falk, Emma Johannisson och målsägandens syster (Sekretess B).

Åtalspunkten 1

Hovrätten delar tingsrättens bedömning att det genom utredningen är styrkt att Dercio Guerreiro gjort sig skyldig till misshandel mot målsäganden genom att bita henne i underläppen.

Tingsrättens dom vad avser skuld och skadestånd ska i denna del fastställas.

Åtalspunkten 2

Dercio Guerreiro har invänt att han under dagen innan gärningen hade en rast i arbetet mellan kl. 12 och 14 då han begav sig hem till målsäganden och där hade samlag med henne, vilket kan förklara att han dagen efter hade målsägandens DNA på sina fingrar. Till stöd för det påståendet har han i hovrätten åberopat tidsrapporter som utvisar att han den aktuella dagen arbetade mellan kl. 7–12 och 14–21. Målsäganden har förnekat att hon överhuvudtaget träffat Dercio Guerreiro den nämnda tiden och berättat hon arbetade fram till kl. 14 den aktuella dagen.

Dercio Guerreiro har vitsordat att även målsäganden arbetat den aktuella förmiddagen och att normal arbetstid vid förmiddagsspass är mellan kl. 7 och 14. Hovrätten sätter därför tilltro till målsägandens uppgift om att hon inte träffat Dercio Guerreiro och haft samlag med honom på sätt som han påstått.

Prövningen i hovrätten av bevisningen i övrigt har lett till att hovrätten gör samma bedömning som tingsrätten avseende skuldfrågan, med följande undantag. Eftersom målsäganden beträffande våldsutövningen gett uttryck för att Dercio Guerreiro inte genom slag, såsom åklagaren har påstått, utan genom hårda grepp tillfogat henne smärta och angivna skador på händer och armar, kan åtalet i denna del inte anses styrkt.

Vad avser frågan om hur brottet ska rubriceras framgår av rättsfallet NJA 2013 s. 548 bland annat att införandet av fingrar i en kvinnas underliv är en sådan handling som alltid ska anses ha en påtaglig sexuell prägel och som alltid är ägnad att kränka den sexuella integriteten om den utförs utan giltigt samtycke. Den utgör därför en sexuell handling i lagens mening oavsett om handlingens syfte varit sexuellt eller inte. Enligt prop. 2004/05:45, s. 135 f., och rättsfallet NJA 2008 s. 482 I är utgångspunkten att en handling som den nu aktuella är att jämställa med samlag. Det finns i förevarande mål därför inte skäl att rubricera gärningen på annat sätt än tingsrätten gjort.

Av prop. 2004/05:45, s. 138, framgår att straffskalan för brott som kan anses mindre grovt ska tillämpas endast i sådana undantagsfall där omständigheterna klart avviker från vad som normalt är fallet vid denna brottstyp. Vid en jämförelse mellan nu aktuellt fall och rättsfallen NJA 2013 s. 548 och NJA 2008 s. 482 I framstår det som klart att det saknas skäl att bedöma brottet som mindre grovt. Hovrätten delar därför tingsrättens bedömning även vad avser tillämplig straffskala.

Vid denna utgång saknas skäl att sätta ned skadeståndet till målsäganden.

Tingsrättens dom vad avser skuld och skadestånd i denna del ska fastställas.

Påföljd m.m.

I likhet med tingsrätten finner hovrätten att någon annan påföljd än fängelse inte kan komma ifråga för Dercio Guerreiro.

Vid bestämmande av straffvärdet för gärningen under åtalpunkt 2 beaktar hovrätten, utöver vad tingsrätten anfört, särskilt följande. Utifrån vad som är utrett i målet framgår att Dercio Guerreriros syfte med gärningen främst har varit att svårt kränka och genom den sexuella handlingen och annat våld också skada målsäganden. Detta har kommit till uttryck genom att tillmälen såsom slyna och hora använts samt genom att Dercio Guerreiro vid upprepade tillfällen spottat på målsäganden. Samtidigt har han genom att hårt trycka in fingrarna i hennes underliv med stark smärta som följd, tillfogat henne skador i underlivet. Gärningen framstår som en hämnd för något som Dercio Guerreiro uppfattat som otrohet från målsägandens sida. Handlingen har fortgått trots att målsäganden har gjort aktivt motstånd och inte heller varit helt kortvarig. Gärningen har också utgjort ett allvarligt angrepp på målsägandens hälsa och trygghet till person (jfr 29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken). Enligt hovrättens mening är straffvärdet något högre än vad tingsrätten möjligen har ansett, och uppgår till fängelse två år nio månader.

Brottslighetens samlade straffvärde uppgår, enligt hovrättens bedömning, till fängelse två år tio månader.

På de skäl tingsrätten angett ska den villkorligt medgivna friheten helt förverkas.

Såsom tingsrätten anfört finns det, mot bakgrund av det relativt snabba och upprepade återfallet i allvarlig brottslighet av likartat slag mot samma målsägande, även skäl till ytterligare straffskärpning utöver vad förverkandet av villkorligt medgiven frihet medger (jfr. 29 kap. 4 § brottsbalken).

Sammantaget instämmer hovrätten i tingsrättens bedömning att påföljden för Dercio Guerreiro ska bestämmas till fängelse tre år. Tingsrättens dom ska därför även vad avser påföljd fastställas.

Det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas och det föreligger även risk för fortsatt brottslighet. Dercio Guerreiro ska därför stanna kvar i häkte till dess fängelsestraffet kan verkställas mot honom.

Sekretess

Det föreligger skäl att förordna om fortsatt sekretess avseende målsägandens och hennes systers identiteter och uppgifter som kan röja dessa

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND
rotel 5

DOM
2014-06-11

B 362-14

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 9 juli 2014.

Hovrättslagmannen Susanne Lundgren Jonasson, hovrättsrådet Tom Madell, adjungerade ledamoten Peter Jonsson (referent) samt nämndemännen Lena Grubb och Jan-Eric Brännström har deltagit i avgörandet. Domstolen är enig.

AVRÄKNINGSUNDERLAG finns i hovrättens akt.

GÄLLIVARE TINGSRÄTT

DOM
2014-04-16
meddelad i
Gällivare

Mål nr B 134-14

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Åklagare

Kammaråklagare Magnus Nilsson
Åklagarmyndigheten
Lokal åklagare i Gällivare

Målsägande

Sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Magnus Mühler
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 174
982 22 Gällivare

Tilltalad

DERCIO Luis Guerreiro, 850702-4258
Frihetsberövande: Häktad
Väwaregatan 8 Lgh 1203
261 37 Landskrona
Medborgare i Mocambique

Ombud och offentlig försvarare:

Advokat Leif Gustafsson
Kiruna Advokatbyrå
Box 22
981 21 Kiruna

DOMSLUT

Begångna brott

1. Misshandel
2. Våldtäkt

Lagrum

- 3 kap 5 § brottsbalken
6 kap 1 § 1 st brottsbalken

Påföljd m.m.

1. Fängelse 3 år

Postadress

Box 23
982 21 Gällivare

Besöksadress

Lasarettsgatan 22

Telefon

0970-758 00

Telefax

0970-758 49

E-post: gällivare.tingsratt@dom.se

Expeditionstid

måndag - fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

2. Förordnande angående tidigare utdömt fängelse.
(2012-11-02, HOVRÄTTEN Ö SKÅNE OCH BLEKINGE AVD 3, B2538/12)
- Villkorligt medgiven frihet förklaras helt förverkad.

Andra lagrum som åberopas

1. 26 kap 3 § brottsbalken
2. 34 kap 4 § 1 st brottsbalken
3. 34 kap 1 § 1 st 2 p brottsbalken

Skadestånd

Dercio Guerreiro ska utge skadestånd till målsäganden Sekretess med 120 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 15 februari 2014 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

Dercio Guerreiro ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifter om målsägandens och hennes systems identiteter såvitt uppgift härom har lämnats vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Vidare ska med stöd av samma bestämmelse sekretess bestå i fråga om identitetsuppgifterna i bilaga till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 500 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Leif Gustafsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 72 751 kr. Av beloppet avser 44 022 kr arbete, 10 470 kr tidsspillan, 3 709 kr utlägg och 14 550 kr och 25 öre mervärdesskatt.
 2. Magnus Mühler tillerkänns ersättning av allmänna medel för arbete som målsägandebiträde med 58 703 kr och 75 öre. Av beloppet avser 29 603 kr arbete, 14 310 kr tidsspillan, 3 050 kr utlägg och 11 740 kr och 75 öre mervärdesskatt.
 3. Kostnaden för försvaret och målsägandebiträdet ska stanna på staten.
-

BEGÄRAN M.M.

Åklagaren har begärt att rätten ska döma Dercio Guerreiro för misshandel och våldtäkt alternativt grov misshandel i enlighet med följande gärningsbeskrivningar.

Åtalspunkten 1. Misshandel

Dercio Guerreiro har den 28 december 2013 i en bostad på Adolf Hedinsvägen 34 i Kiruna genom att bita i målsägandens underläpp, tillfogat målsäganden smärta, sårskada på underläppen och blodvite.

Åtalspunkten 2. Våldtäkt (i första hand) och grov misshandel (i andra hand)

Dercio Guerreiro har den 15 februari 2014 i en bostad i Kiruna genom misshandel bestående i slag med händerna, som träffat målsäganden i ansiktet, armarna och händerna samt dragit eller knuffat omkull målsäganden, varigenom denne tillfogats smärta, svullnad i ansiktet, underhudsblödningar på händerna och armarna samt stjärten. Guerreiro har i samband därmed tvingat målsäganden att tåla att han trängt in med sin ena hands fingrar i hennes slida och vridit om/ dragit med fingertopparna/naglarna mot hennes slidväggar, under vilket han yttrat till målsäganden att är det så här det kändes när hon och en annan man hade sex, vilket är sådan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Guerreiro tillfogade härigenom målsäganden ytterligare kraftig smärta, slemhinnesår på den inre delen av den högra mindre blygdläppen och ett slemhinnesår på livmodertappen samt blodvite.

Våldtäktsbrottet är inte att anse som mindre grovt.

Misshandelsbrottet är att anse som grovt eftersom Guerreiro genom sitt handlingssätt visat särskild hänsynslöshet och råhet

Dercio Guerreiro har förnekat båda gärningarna.

Målsäganden har begärt att rätten ska förplikta Dercio Guerreiro att till henne utge skadestånd med 120 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 15 februari 2014 till dess betalning sker. Beloppet fördelas enligt följande: 5 000 kr i ersättning för kränkning för misshandel under åtalspunkten 1. 100 000 kr i

ersättning för kränkning för våldtäkt under åtalpunkten 2 och 15 000 kr i ersättning för sveda och värk för våldtäkt under åtalpunkten 2.

Dercio Guerreiro har bestritt skadeståndsyrkandet. Han har för det fall att han skulle fällas till ansvar för brott vitsordat ränneyrkandet som skäligt i och för sig.

DOMSKÄL

Skuldfrågan

Bakgrund

Parterna har tidigare varit gifta med varandra och har ett barn tillsammans. Dercio Guerreiro är tidigare dömd för brott mot målsäganden. När Dercio Guerreiro blev frisläppt från det senaste fängelsestraffet tog han och målsäganden kontakt med varandra igen. Målsäganden som hade flyttat upp till Kiruna bjöd Dercio Guerreiro att komma upp till henne i samband med julhelgen. Därefter ordnade målsäganden så att Dercio Guerreiro kunde få arbete.

Utredningen i målet

På åklagarens begäran har förhör hållits med målsäganden och Dercio Guerreiro och med vittnena Erika Fjellborg, målsägandens syster, Joel Falk och polisen Emma Johannisson.

Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning i form av fotografier på målsägandens skada (åtalpunkten 1), tågbiljett till motbevisande av påstående om att Dercio Guerreiro befann sig på annan ort, rättsintyg med skisser (åtalpunkten 2), sakkunnigutlåtande från SKL, och protokoll över teknisk undersökning av målsägandens bostad.

Har Dercio Guerreiro gjort sig skyldig till brott?

Åtalspunkten 1 – misshandel

Tingsrätten finner att Dercio Guerreiro gjort sig skyldig till misshandel, som inte bör bedömas som ringa. Skälen för tingsrättens bedömning är följande.

Dercio Guerreiro har förnekat gärningen och invänt att han den 28 december 2013 befann sig i Helsingborg tillsammans med sin far. Han har sagt att han reste upp till Kiruna först efter nyår, senare i januari. Dercio Guerreiro har berättat att han och målsäganden hade talat om att fira jul och nyår tillsammans men på grund av att målsäganden skulle arbeta helgerna bestämde de sig för att han skulle komma upp senare.

Åklagaren har åberopat en tågbiljett utställd på Dercio Guerreiro från Lund till Kiruna för att vederlägga Dercio Guerreiros invändning. Av biljetten framgår att denna köptes den 27 december 2013 kl. 11:17 och att tåget skulle avgå kl. 12:23 från Lund samma dag och ankomma Kiruna den 28 december kl. 11:02. Målsäganden har berättat att det var hon som betalade biljetten, vilket Dercio Guerreiro vidgått.

Till detta kommer att Erika Fjellborg och målsägandens syster som hörts som vittnen under ed, intygat att Dercio Guerreiro befunnit sig i Kiruna vid den aktuella tidpunkten. Erika Fjellborg har visserligen inte kunnat säga med säkerhet vilken dag det var, men har sagt att hon är säker på att det var före nyårsafton.

Mot bakgrund av den bevisning som åklagaren lagt fram finner tingsrätten att Dercio Guerreiros invändning om att han befann sig på annan ort är vederlagd.

När det sedan gäller händelseförloppet den 28 december så har målsäganden berättat att hon, Dercio Guerreiro, målsägandens syster och Erika Fjellborg under kvällen befann sig på förfest hemma hos Erika Fjellborg. Målsäganden har berättat att Dercio Guerreiro blev berusad och stökig och att han vid flera tillfällen blev utkörd ur lägenheten. Efter att Dercio Guerreiro släppts in igen stod de i hallen och diskuterade. Dercio Guerreiro blev tyst och lutade sig fram mot henne. Målsäganden har sagt att hon trodde att han skulle pussa henne. Istället bet Dercio Guerreiro tag i hennes underläpp och släppte inte taget. Hon fick panik och slet och drog för att komma loss, men Dercio Guerreiro höll fast henne. Till slut kom hon loss och skrek högt ”han bet mig”. Erika Fjellborg och målsägandens syster som befunnit sig i ett annat rum kom då ut i hallen. Dercio Guerreiro sa till dem att han inte hade bitit henne utan att hon bitit sig själv.

Vad som gör att målsägandens uppgifter framstår som tillförlitliga är till att börja med de fotografier som målsägandens syster tog samma kväll. Av fotografierna framgår tydligt att målsäganden hade en sårskada på underläppen. Det förefaller inte sannolikt att målsäganden skulle ha kunnat tillfoga sig själv en sådan skada.

Vad som gör bevisläget mot Dercio Guerreiro ännu starkare är de uppgifter som Erika Fjellborg och målsägandens syster lämnat. Erika Fjellborg har berättat om Dercio Guerreiros beteende under kvällen, vilket i allt väsentligt överensstämmer med vad målsäganden sagt. Erika Fjellborg har också sagt att hon hörde målsäganden skrika och att när hon kom ut i hallen målsäganden och Dercio Guerreiro stod mittemot varandra. Målsäganden blödde från ett sår i underläppen. Målsägandens syster har lämnat likalydande uppgifter.

Sammantaget finner tingsrätten att åklagaren vederlagt Dercio Guerreiros invändning om att han befann sig på annan ort och att målsägandens uppgifter i förening med den övriga bevisningen ska läggas till grund för bedömningen av åtalet. Åtalet är därmed styrkt och Dercio Guerreiro ska dömas för misshandel. Med

hänsyn till tillvägagångssättet och att misshandeln riktat sig mot en närstående kvinna ska misshandeln inte bedömas som ringa brott.

Åtalspunkten 2 – våldtäkt alternativt grov misshandel

Tingsrätten gör bedömningen att målsägandens berättelse i förening med övrig bevisning är så tillförlitlig att den ska läggas till grund för bedömningen av åtalet. Tingsrätten finner att åtalet är styrkt genom målsägandens berättelse och Dercio Guerreiro ska dömas för våldtäkt, som inte är att anse som mindre grovt brott. De närmare skälen för tingsrättens bedömning är följande.

Målsäganden har sammanfattningsvis berättat följande. Det var alla hjärtans dag och hon och Dercio Guerreiro hade bestämt att de skulle fira efter det att Dercio Guerreiros skift slutade kl. nio på kvällen. När Dercio Guerreiro kom hem hade de en trevlig stund tillsammans. De gick sedan till en gemensam väns lägenhet där även målsägandens syster och Joel Falk var. Senare under kvällen begav sig de allihop till Royal Diner i Kiruna. Under kvällen blev Dercio Guerreiro mycket berusad och började bråka med henne på grund av att han var svartsjuk på en annan man. Hon och Dercio Guerreiro gick hem innan stängningsdags kl. 3. När de kom till lägenheten klädde hon av sig alla kläder utom sina trosor och la sig vänd mot väggen i bäddsoffan som står i vardagsrummet. Dercio Guerreiro gick till en början runt i lägenheten, men kom sedan och la sig över henne i sängen. Dercio Guerreiro skrek till henne ”varför ljuger du?”. Dercio Guerreiro slog henne på sidan, kallade henne ”hora” och spottade henne i ansiktet. Hon förstod ingenting. Han skrek ”du har haft sex med honom tre gånger!” och fortsatte spotta på henne. Dercio Guerreiro tog ett hårt tag i hennes handleder, slog henne och spottade på henne. Hon försökte förtvivlat ta sig loss och lyckades till sist med detta samtidigt som de båda två ramlade ur sängen. Målsägandens rygg var mot bäddsoffan och Dercio Guerreiro var över henne. Han tog tag i henne, spottade på henne och kallade henne ”hora” och ”slampa”. Dercio Guerreiro höll fast henne och körde in sina fingrar långt in i hennes slida. Han tryckte hårt och hon skrek högt av smärta, men han fortsatte att

trycka. Målsäganden har berättat att det kändes som att bli utsatt för tortyr, som om han ville förstöra henne. Dercio Guerreiro tittade henne i ögonen och sa ”är det så här du kände dig med honom?”. Till slut, efter vad som kändes som en evighet, släppte han taget om henne. Hon reste sig snabbt, fick på sig en tröja och sprang ut från lägenheten, livrädd för att han skulle följa efter henne. Hon sprang till sin systers lägenhet och ringde på. På vägen dit ringde hon sin syster och sa att hon var på väg. Hon berättade vad som hänt för sin syster och för Joel Falk.

Målsäganden har lämnat en berättelse som är sammanhängande, klar och detaljerad. Det är uppenbart att det varit ångestfyllt för målsäganden att berätta om övergreppet. De detaljer som hon lämnat om övergreppet gör att berättelsen framstår som självupplevd, som till exempel att Dercio Guerreiro upprepade gånger spottade henne i ansiktet och att Dercio Guerreiro, i samband med att han trängde in med sina fingrar i hennes slida, yttrade att ”är det så här du kände dig med honom?”. Det finns inte någon del av berättelsen som är osannolik eller svårförklarlig. Det har inte påståtts att målsäganden i något avseende skulle ha ändrat de uppgifter som hon lämnade till polisen under förundersökningen. Något beaktansvärt skäl till varför hon felaktigt skulle vilja anklaga Dercio Guerreiro för våldtäkt har inte framkommit.

Till detta kommer att de uppgifter som målsäganden lämnat vinner stöd av de uppgifter som lämnats av vittnena Joel Falk, polisen Emma Johannisson och målsägandens syster. Joel Falk och målsägandens syster har berättat att målsäganden kom hem till deras lägenhet någon gång efter kl. 3 på natten, att hon hade mycket ont och svårt att gå på grund av smärtan och att hon berättade att hon blivit slagen och våldtagen av Dercio Guerreiro på det sätt som är beskrivet i gärningsbeskrivningen. Polisen Emma Johannisson och hennes kollega kallades till lägenheten på Tvärvägen morgonen den 15 februari. Emma Johannisson har berättat att hon talade med målsäganden som till att börja med berättade fragment av vad som hade hänt under natten, men sedan successivt lämnade fler uppgifter om vad

som hade hänt. Emma Johannissons iakttagelser ger stöd åt målsägandens uppgifter. Emma Johansson har bl.a. berättat att målsäganden på grund av smärta i underlivet var tvungen att sitta på sidan. Målsäganden var också enligt vittnets iakttagelse, ledsen, uppriven och grät.

Även den tekniska utredningen ger stöd åt målsägandens uppgifter. Av rättsintyget över målsägandens skador framgår att målsäganden uppvisade svullnad till vänster i ansiktet, två underhudsblödningar i anslutning till den högra handleden, svullnad av den högra tummen, underhudsblödning på insidan av den högra armbågen och underhudsblödning på handryggen. Vid den gynekologiska undersökningen påvisades en underhudsblödning på den högra säteshalvan, ett slemhinnesår på den inre delen av den högra mindre blygdfläppen utan pågående blödning och ett slemhinnesår på livmodertappen med pågående blödning från livmodertappen och livmoderhalsen. Den rättsintygsskrivande läkaren har angett att skadedokumentationen visar att hudskadorna (svullnad, underhudsblödningar) orsakats av trubbigt våld. Hudskadorna är i sig ospecifika men lokaliseringarna (vänster sida av ansiktet, höger arm och hand) överensstämmer med den våldsinverkan som målsäganden beskriver att hon utsatts för. Skadorna i underlivet är förenliga med att de orsakats av den misstänkta gärningsmannens fingrar (naglar) såsom uppgetts. Skadornas utseende är förenligt med att de uppkommit vid den uppgivna tiden (2014-02-15) för skadornas uppkomst.

Av ett rättsintyg över Dercio Guerreiros skador framgår att Dercio Guerreiro företedde risp/strimformade hudavskrapningar i ansiktet och på halsens högra sida. Han företedde även en liten underhudsblödning på baksidan av den vänstra örsnibben. Enligt den rättsintygsskrivande läkaren talar undersökningsfynden starkt för att majoriteten av skadorna orsakats av trubbigt våld. Den tunna rispan på baksidan av ytterörat, och möjligen även den centralt i pannan, kan dock ha orsakats av såväl ett trubbigt och spetsigt/rispande föremål (exempelvis naglar) som av ett mer skarpkantata föremål (exempelvis del av ett smycke). Hudavskrapningarna till

vänster i pannan och på den vänstra kinden, samt möjligen även på halsen, har ett utseende som möjligen talar för att det rör sig om rivmärken orsakade av naglar (s.k. klösmärken). Underhudsblödningen på örsnibben i kombination med hudavskrapningen på ytterörats baksida talar för att skadorna uppkommit genom tag om och/eller drag/slit i örat. Sammanfattningsvis är skadebilden förenlig med att ha uppkommit i samband med att målsäganden fäktat, viftat och slagit mot Dercio Guerreiro såsom hon uppgett i förhör.

Sakkunnigutlåtandet från SKL visar att Dercio Guerreiro hade sekret/DNA på sin högra hand som var en blandning av DNA från målsäganden och från honom själv.

Dercio Guerreiro har förnekat gärningen. Han har sagt att han och målsäganden hade samlag med varandra tidigare den dagen när han var hemma mellan skiften som han jobbade. Enligt Dercio Guerreiro kan det förklara spåren av målsägandens DNA på hans högerhand. Detta är dock en uppgift som målsäganden förnekat och åklagaren har påpekat att Dercio Guerreiro tidigare lämnat en annan uppgift i förhören under förundersökningen då han precis som målsäganden berättat att han arbetade hela dagen och såg målsäganden först efter kl. nio på kvällen. Enligt Dercio Guerreiro gick målsäganden ut vid tretiden på natten från lägenheten för att hjälpa sin syster som hade hamnat i en konflikt med en annan person.

Sammantaget gör tingsrätten bedömningen att målsäganden har lämnat en trovärdig berättelse som förtjänar tilltro. Detta eftersom målsägandens uppgifter vinner starkt stöd av vittnens iakttagelser av henne efter övergreppet, att målsäganden berättat om händelserna för vittnena i nära anslutning till övergreppet och då hennes uppgifter vinner starkt stöd av det som framkommit genom den tekniska utredningen, dvs. rättsintygen över hennes och Dercio Guerreiros skador, och spåren av DNA på Dercio Guerreiros högra hand. Tingsrätten finner alltså att åtalet är styrkt.

När det gäller frågan om hur brottet ska rubriceras gör tingsrätten följande bedömning.

För våldtäkt döms den som genom misshandel eller annars med våld eller genom hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag (6 kap. 1 § brottsbalken).

I förarbetena till lagens nuvarande ordalydelse (se prop. 2012/13:111, s. 112 f) anges bl.a. följande:

Den sexuella handlingen ska ha bestått i samlag eller annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Det innebär att förutom samlag ska bestämmelsen omfatta även sådana sexuella handlingar som innebär en lika allvarlig kränkning som den som kan uppkomma vid ett påtvingat samlag. Med begreppet "kränkningens allvar" blir det mer tydligt att det centrala vid avgränsningen av våldtäktsbestämmelsen är kränkningen genom den sexuella handlingen och inte sexualhandlingens tekniska karaktär. I likhet med tidigare är det en objektiv bedömning som ska göras av om handlingen i varje enskilt fall typiskt sett innebär en sådan lika allvarlig kränkning som den som kan uppkomma vid ett påtvingat samlag. Vid bedömningen av graden av kränkning är det inte hela gärningen, med de medel som gärningsmannen har använt för att genomföra den, som ska bedömas utan enbart omständigheterna kring den sexuella handlingen. Exempel på omständigheter kring den sexuella handlingen som kan påverka bedömningen av kränkningen är den sexuella handlingens varaktighet, om den varit förenad med smärta, sår eller annan kroppsskada samt om den i övrigt innehållit förödmjukande eller förnedrande inslag. Även andra omständigheter kan finnas som i ett enskilt fall får betydelse för den samlade bedömningen av kränkningen genom den sexuella handlingen.

Vid avgränsningen ska dock alljämt beaktas att våldtäktsbestämmelsen ska vara reserverad för de mest allvarliga sexuella kränkningarna. Som exempel på sexuella handlingar förutom samlag som omfattas av bestämmelsen kan nämnas bl.a. orala och anala samlag samt att föra in föremål, fingrar eller en knytnäve i en kvinnas underliv. Även att föra in t.ex. föremål eller fingrar i anus på en person omfattas (prop. 2004/05:45 s. 136). Vad gäller orala samlag omfattar bestämmelsen sådana oavsett om det är fråga om ett heterosexuellt eller homosexuellt övergrepp (prop. 1983/84:105 s. 17

och prop. 2004/05:45 s. 46). Även ett oralt övergrepp innebärande att en gärningsman med sin tunga berör en kvinnas underliv kan ur kränkingshänseende vara att anse som lika allvarligt som ett påtvingat samlag oavsett om handlandet innefattar penetration eller inte. Vad däremot gäller sådana sexuella handlingar som att gärningsmannen onanerar på offret eller förmår offret att onanera åt gärningsmannen bör dessa ur kränkingshänseende även fortsättningsvis i de flesta fall inte anses som jämförliga med samlag (prop. 2004/05:45 s. 46, 59 och 135 ff). En bedömning av relevanta omständigheter måste dock alltid göras för att i varje enskilt fall bedöma graden av kränkning.

I det här fallet är det enligt tingsrättens mening uppenbart att det är fråga om en sexuell handling som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförlig med samlag. Brottet ska därför bedömas som våldtäkt. Med hänsyn till omständigheterna och framför allt gärningens varaktighet och det våld som utövades mot målsäganden kan brottet inte anses som mindre grovt brott.

Påföljd

Tingsrätten finner att Dercio Guerreiro ska dömas till fängelse tre år och att hans villkorligt medgivna frihet ska förklaras helt förverkad. Tingsrättens skäl för detta är följande.

Dercio Guerreiro ska dömas för misshandel och våldtäkt. För våldtäkt är stadgat ett minimistraff om fängelse två år.

Dercio Guerreiro dömdes den 2 november 2012 till fängelse ett år och två månader för bl.a. grov kvinnofridskränkning och misshandel. Han blev villkorligt frigiven den 12 april 2013 med en återstående strafftid på 4 månader och 20 dagar.

Dercio Guerreiro har återfallit i brott under prøvotid efter villkorlig frigivning. Med hänsyn till detta och till brottslighetens höga straffvärde ska påföljden för Dercio

Guerreiro bestämmas till fängelse. Eftersom Dercio Guerreiro har begått brotten under provotid, ska hans villkorligt medgivna frihet förklaras helt förverkad.

När det gäller frågan om fängelsestraffets längd gör tingsrätten följande bedömning. Vid bedömningen av straffvärdet ska det särskilt beaktas om gärningen inneburit ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person (29 kap. 1 § andra stycket brottsbalken).

I förarbetena till lagen (se prop. 2009/10:147 s. 14 f. och 41 f.) anges att bestämmelsen omfattar brott där gärningen har bestått i eller innefattat uppsåtlig allvarligare våldsanvändning, uppsåtligt allvarligare hot eller med sådant våld eller hot jämställbart handlande – att ha försatt någon i vanmakt eller annat sådant tillstånd eller att, utan våld eller hot, ha berövat någon friheten – direkt riktat mot en annan person. Ett angrepp är enligt propositionen att anse som allvarligt om brottets straffvärde motsvarar fängelse i sex månader eller mer. Såvitt här är av intresse anges i förarbetena att regeln omfattar bl.a. grov våldtäkt, grov våldtäkt mot barn, våldtäkt och våldtäkt mot barn.

Enligt förarbetena till lagen ska om gärningen innefattat ett allvarligt angrepp på någons liv eller hälsa eller trygghet till person brottets straffvärde enligt propositionen anses vara högre än det straffvärde som skulle ha följt vid en bedömning enligt tidigare praxis. Som riktvärden anges att för brott som tidigare ansågs ha en straffvärdenivå från och med fängelse i sex månader och upp till ett år så ska en höjning ske med cirka två månader. På den tidigare nivån från och med ett år och upp till två år ska höjningen vara tre–fem månader. På den tidigare nivån fem år ska enligt propositionen en höjning ske med cirka ett år och på nivån sex år och uppemot åtta år med cirka ett och ett halvt år. Den övre delen av respektive straffskala ska enligt propositionen användas i större utsträckning än tidigare samtidigt som den nedre delen av straffskalan sägs kunna användas på ett mer differentierat sätt.

Mot bakgrund av det ovan sagda och med hänsyn till omständigheterna vid gärningen och det våld som Dercio Guerreiro utsatte målsäganden för, bör straffvärdet enbart för våldtäkten anses uppgå till fängelse mer än två och ett halvt år. Till detta kommer att Dercio Guerreiro ska dömas för misshandel av normalgraden. Vad som även bör beaktas i straffmätningen är att Dercio Guerreiro tidigare är dömd för särskilt allvarlig brottslighet som riktat sig mot målsäganden. Enligt tingsrättens mening kan återfallet inte fullt ut beaktas genom att den villkorligt medgivna friheten förverkas. Med tillämpning av 29 kap. 4 § brottbalken bör därför straffets längd bestämmas till fängelse tre år.

Skadestånd

Mot bakgrund av utgången i ansvarsdelen ska Dercio Guerreiro förpliktas att utge skadestånd till målsäganden. Tingsrätten finner att det begärda skadeståndet är skäligt. Dercio Guerreiro ska därför förpliktas att till målsäganden utge skadestånd med 120 000 kr och ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 15 februari 2014.

Häktning

Dercio Guerreiro ska dömas för våldtäkt och misshandel. För våldtäkt är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år och det är inte uppenbart att skäl till häktning saknas. Dercio Guerreiro ska därför kvarbli i häkte till dess domen i ansvarsdelen vunnit laga kraft.

Avgift till brottsofferfond

Dercio Guerreiro döms för brott för vilket fängelse ingår i straffskalan. Han ska därför enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond betala en avgift på 500 kr, som ska föras till en brottsofferfond.

Sekretess

Sekretess enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska bestå för uppgifter om målsägandens och hennes systers identiteter såvitt uppgift härom har lämnats vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Vidare ska med stöd av samma bestämmelse sekretess bestå i fråga om identitetsuppgifterna i bilaga till denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 400)

Överklagande ställs till Hovrätten för Övre Norrland och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 7 maj 2014.

Niklas Lind

Avräkningsunderlag, se tingsrättens akt.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

HOVRÄTTEN FÖR
ÖVRE NORRLAND
rotel 5
Fi 5

AVRÄKNINGSUNDERLAG Aktbilaga
2014-06-11
Umeå

Mål nr B 362-14

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 850702-4258	Datum för dom/beslut 2014-06-11
Efternamn Guerreiro	Förnamn DERCIO Luis

Ovan angiven person har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad som anhållen, häktad eller på något annat sådant sätt som avses i 19 a § lagen (1974:202) om beräkning av strafftid m.m. eller 10 a § lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård under nedan angivna tider.

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet

Datum 2014-02-15	Datum
---------------------	-------

Särskild anteckning

- Kriminalvården har lämnat domstolen en underrättelse om att det finns uppgifter hos Kriminalvården som är av betydelse för avräkning (8 § förordningen (1974:286) om beräkning av strafftid m.m.).

Särskild upplysning till Kriminalvården m.fl. myndigheter

- Det finns tidigare meddelad dom, beslut eller avräkningsunderlag enligt 12 a § straffföreläggandekungörelsen (1970:60) som innehåller uppgift om frihetsberövande som har betydelse för avräkning (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Underskrift

Dok.Id 76498

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 384 901 08 Umeå	Storgatan 39	090-17 20 00 E-post: hovratten.ovrenorrland@dom.se	090-13 88 50	måndag – fredag 08:00-16:00

Överklagande görs skriftligen.

Skrivelsen ska ställas till Högsta domstolen. Den ska emellertid inlämnas eller insändas till hovrätten (adress se nedan).

Skrivelsen ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i det överklagade avgörandet vid hänvisningen till denna bilaga. Någon tidsgräns gäller dock inte för klagan över beslut om häktning, kvarhållande i häkte, tillstånd till restriktionen enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller åläggande av reseförbud.

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Krav på prövningstillstånd gäller dock inte överklaganden av Justitiekanslern eller någon av riksdagens ombudsmän i mål där allmänt åtal förs.

Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd krävs i två eller flera likartade mål och Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd i ett av dem, får prövningstillstånd meddelas även i övriga mål.

Ett överklagande bör vara egenhändigt undertecknad av klaganden eller dennes ombud och ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande (dom, beslut eller utslag) som överklagas (hovrättens namn, målets nummer och dagen för avgörandet),
2. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
3. varför klaganden anser att avgörandet ska ändras,
4. de omständigheter som klaganden åberopar till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.